

זנב התלביב

משרד החוץ עשה את אשר הוא רגיל לעשות במקרים כאלה: הוא נדהם. בשבוע שעבר הגיע אליו מברק בהלל. שגריר ישראל במוסקבה הודיע שנמטר לו בוודאות כי סגן ראש הממשלה, אנאסטאס מיקויאן, ושר החוץ שלו, וויצ'סלב מולוטוב, יבקרו זו הפעם הראשונה מאז הקמת ה"שגרירות במוסקבה בבית המקושט בדגל כי חולל לבן.

יומיים אחרי הביקור ההפגנתי, באה ה"פצצה השניה: ברית המועצות דרשה מ"שר" אל ומארצות ערב לכבד את קוי שביתת ה"הושק ללייבב את סכסוכיהן בדרכי שלום. היא הציעה את שרותה כמתווכת.

היו אלה צעדים מהפכניים. יתכן ולא היה צורך ליפול על צוורה של ברית המועצות ולברכה, תוך כני תמורות, באחות אבודה ש"חורה הביתה. יתכן ולא היה צורך לצאת לרחובות ולנפנף בדגלים האדומים של ה"מטיש והמגל.

אולם בדבר אחד היה צורך רחוק: לשבת ולחשוב מחדש על מקומה של ישראל במאבק העולמי.

במשך שמונה שנים היה יחסה של ישראל לאמריקה כיחסו של זנב אל הכ"לב שהוא צמוד אליו.

הכלב לא התלהב מקיומו של זנב זה. הוא הרגיש בו כבעמסה מיותרת. לא פעם רצה להיפטר ממנו. אולם הזנב הוסיף לכש"כש בתהלהבות.

מדוע עשינו זאת?

הדבר היה מובן לו היה לנו ולאמריקה אויב משותף. היה הגיון כלשהו בשיתוף פעולה עם ממשלת הספר הלבן נגד המפלצת הנאצית. אולם במשך שבע שנים ארוכות, עד למשלוח המיגים לגמאל עבד אל-נאצר, לא עשתה ברית המועצות שום צעד שיכול היה להתפרש כמכוון נגד מדינת ישראל.

ביהודים, יכנו אזרחי המדינה ל"הזרעוץ למשמע העלילות שבזימו נגד רכובת הרופאים היהודים כ-מוסקבה. כציונים יכנו ל"הזרעוץ נוכח ההאשמות שהיטחו בפניו של מרדכי אורן. אולם כאזרחי ישראל לא היתה להם כל עינה להכריז מלחמה על ברית המועצות.

מאז הצבעתו המכרעת של גרומיקה באו"ם למען הקמת המדינה, והכרתה המהירה של ברית המועצות דהיירה במדינה מיד עם הקמתה, שמרה ברית המועצות באופן עק"בי על יחס פורמלי תקין כלפי ישראל. היא סיפקה לה נשק בימי המלחמה. היא לא הצי"עה לה להיסוג מגבולותיה, כמו הבריטים. היא לא שלחה לה אולטימטום כדי לעצור את צבאותיה, כמו האמריקאים בליל אבו"עגילה.

אם כן, מדוע נדבקנו אל גבה של אמ"ריקה עד שאי אפשר היה להוריד אותנו אלא בסכיני גילוח? מדוע דרשנו בכל כוחנו להיכנס לגושים הצבאיים שלה, לחתום עמה על חוזה צבאי, להציע לה בסיסים על אדמ"תנו?

למראית עיני עשינו זאת למען הכסף. הת"רגלנו לחיות על דולארים שבאו לנו בקלות. **משטר ככלדי שלם קם בארץ. שי כל קיומו הוא על נחל הדולארים הזורם לארץ. עדר גדול של אינטר"נטנים, בני כל הפקטורים הכלכלי-ייב, רועה על מרעה נוח זה, ומשמין לנגד עינינו.** נתקבל הרושם כי המדינה כולה היתה

מוכנה למכור את עצמאותה בנויד העדשים של המענק והמגביות. אולם דומני שהאמת היתה עמוקה אפילו מן הכיס. היא נעוצה אישם במעמקי תהדהכרה של מנהיגי ה"ציונות.

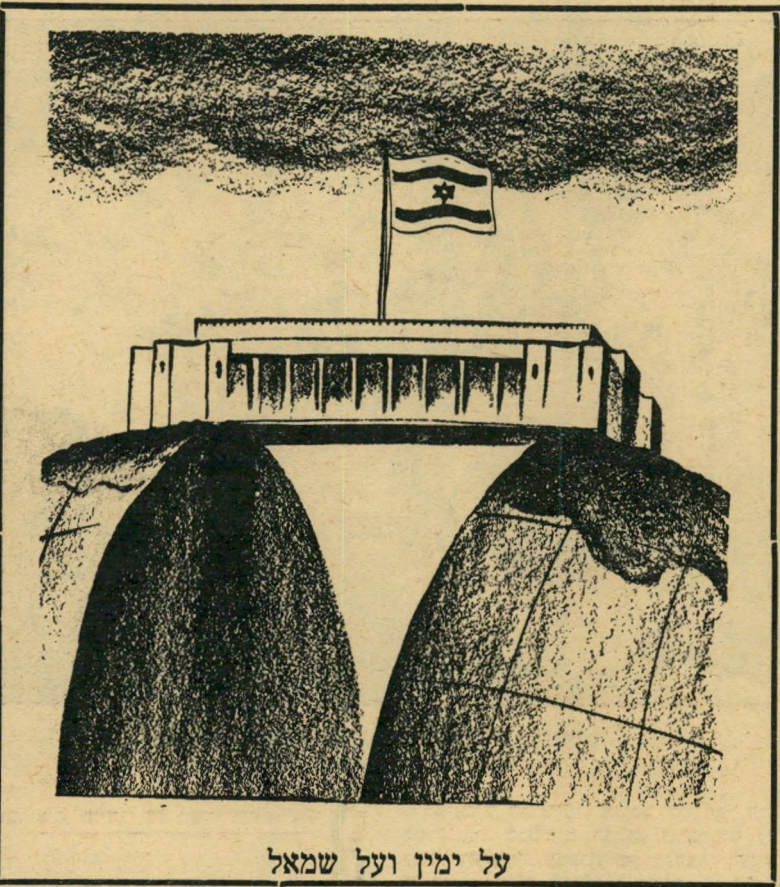
לצמרת זו באה העצמאות החד"שה כאפתעה גמורה. היא לא היתה מוכנה לה מבחינה נפשית. בשנטי שו האנגלים הרעים את הארץ, דמי"תה צמרת זו לאתו זוג ילדים כאגדה, שהאם החורגת נטשה אר"תם ביטרי. היא חיפשה בקרחתנות אם חורגת חדשה.

היתה זאת קללה תורשתית. תולדות הצמ"רת הציונית דומות לאותו מחזה משעשע.

מדינת ישראל כמו מגפת חולירע, והם ממ"שיכים להתייחס אליה כך גם עתה.

לא היתה זאת קפריסה. היתה זאת מסקנה הגיונית שנבעה מן המערך המדיני האמריקאי. האינטרס העיקרי של אמריקה במרחב הוא הנפט הערבי. בכל שיחה בין אבא אבן ל"בין גיורגי אלן נוכח אדם שלישי, הרוואה ואינו נראה: נציג חברת ארמקו, וחברת"המפרץ האמריקאית, השולטות על הנפט של כחיית וסעודיה, אוצרות הנפט הראשון והש"ני בחשיבותם בעולם.

האינטרס השני של אמריקה במרחב הוא שדה התעופה בדהראן, סעודיה, שהוא שדה"התעופה למפציציסילון אטומיים הקרוב ביו"תר ללבה התעשייתי של ברית המועצות, ל"ה

על ימין ועל שמאל

סטאלינגראד ולחאקוב, למעיניות הנפט של באקו.

כדי לשנוט במרחב זה, סומכת אמריקה, כפי שעשתה בריטניה לפני, על השליטים הריאקציוניים ביותר שיש ביכולתה לגייס. שלי"טים אלה הם אויביה המושבעים ביותר של ישראל. לכן האינטרסים של אמריקה מנוגדים באופן קיצוני לאינטרסים של ישראל. ברית"בגראד מכמלת ניגוד קיצוני זה.

תמורת נישואין חד צדדיים אלה עם לחתן האמריקאי הסרבן, שלא הגיעו לערש כלולות, שילמה ישראל מחיר יקר מאד.

מהפכה אדירה מתחוללת בעולם מזה ע"שר שנים, והיא המהפכה שתטביע את חות"מה על המחצית השניה של המאה העשרים. כמו רעש ארץ עצום, המרים יבשת חדשה מתוך קרקעית הים ובעלה הרים שגיאים מן המצולות, כך עיצבה יד ההיסטוריה יבשת חדשה על המפה הפוליטית.

אדם הפריץ לא רצו בנו ליד האח. התנווניו בפתח הדלת הפריעו לאורחים האחרים שלו.

לא פעם תמכה הממשלה האמריקאית ב"מדינה זו, אם מתוך התחשבות ברגשי ה"בוחרים היהודיים, ואם מתוך אימפולס אי"שי של אדם כמו הארי טרומן. אולם המדיני"אים והמצביאים של אמריקה פחדו מפני

גוש העמים המשתחררים של אסיה הדרו"מית ואפריקה — הגורת ארצות אדירה מ"אינדונזיה עד חוף הזהב, מולדתה של מח"צית התרבות — קמה על רגליה. והו זרם נהר המח, המוביל אל מרחבי מחיה חדשים. ישראל שיכת מבחינה גיאוגראפית ללב יבשת אפריקאית אסיאתית זו. כל סיכויה לעתיד, כל תקותיה לקיום ולשגשוג, היו ככשרונה להשתחרר מכל כבלי האתמול, להי"תק מכדוריה העופרת של מורשת ארצות ה"גלות, לקפוץ לחוף הזרם האדיר הזה ולש"הית עמו.

התעוררות מבורכת זו עמדה ב"ימינו שיהרור העמים מן הקולוניא"ליום. היא שנתה את האיפריאליזם הלבן. כל מה שהיה קשור לאימפ"ריאליזם זה היה מאוס בעיניה. הצטרפותה הגלויה והקולנית של ישראל לגוש המערבי, שלא רצה בה כלל, פערה תהום בינה לבין הגוש הניטרלי.

בחברתם של אבות הכוח הניטרלי, של ניהרו וארנו, יכלה ישראל להיפגש עם גמאל עבד אל-נאצר ולרפא את הפצעים של השנ"אה הישראלית-ערבית. ברדפה אחרי הפאטה מורגאנה של ברית אמריקאית, הפנתה ישר"אל את גבה אל גוש זה, אל ההיסטוריה, אל המרחב הפתוח שמעבר לחומות הגטו.

תפנית הסובייטית האחרונה נות"נת לישראל הודמנות מצויינת, ואולי בל"תיחזורת, לשנות את דרכה ולהפנות את פניה לכיוון חדש.

אין פרוש הדבר שנקפץ עתה אחרי הדוב הסובייטי, תחת לקי"פנו לעבר הנשר האמריקאי. אין אנו צריכים להירמות לזנב המחפש לו כלב חדש להיצמד אדיו.

ההזדמנות הנפתחת לפני ישראל היא ה"אפשרות לנהל מדיניות חוץ עצמאית של מדי"נה ריבונית, אחרי שמונה שנים של שיע"בוד-מרוצון חופשי. עליה לעמוד בין הגושים, כפי שעשו מדינות קטנות מאז שחר ההיס"טוריה, כפי שעשתה מדינת ישראל הראשון"נה בתקופת המלכים.

ניטראליות אין פירושה עמידה מן הצד ליד שולחן המשחקים בקאזינו הבינלאומי. להי"פך. פירושה כיבוש מקום עצמאי ליד השול"חן, ניצול הקלפים המעטים שיש בידנו בצור"רה המועילה ביותר לנו.

לצורך זה עלינו לשחק עם שני הצדדים.

הצלחותיו המפליאות של גמאל עבד אל"נאצר, שאינו אלא חובב סטרננסיון במישחק זה, צריכות לפקוח גם את עינינו לגבי ה"סיכויים העצומים הגלומים במישחק זה ל"מדינה הקונה לה אחיזה בשני חצאי כדור"הארץ המפולג, המנצלת במוח צלול ובעין פקוחה את כל ההזדמנויות, ללא משסטים קדומים.

בזון — הדבר מצריך קידם כל השתח"רות פנימית, הניתקות משני דורות של שתדלנות ציונית.

עלינו להשתחרר קודם כל מה"פסיכולוגיה של זנב הכלב.

ספק גדול הוא אם הצמרת הנוכחית מסוגלת לכך. היא עצמה השתתפה ביצירת פסיכולו"גיה זו, והיא הנושאת העיקרית שלה במדי"נה. לאנשים בני 70 או 60 קשה למתוח קו מתחת למפעל חייהם, ולצאת לנתיב חדש. אלא שאין נתיב אחר — זולת הנתיב לאבדון.